

Teksting av dubbede barnefilmer

Prosjektleder i HLF: Hildegunn Fallang

Intro/bakgrunn

Om HLF

HLF er Norges største organisasjon for mennesker med funksjonsnedsettelse med rundt 60 000 medlemmer. 14,5 % av Norges befolkning over 20 år¹ har en hørselshemming som påvirker hverdagen, som sosial isolasjon og frafall fra utdanning og arbeidsliv. En del av disse har behov for omfattende rehabilitering, mens andre trenger tilrettelegging, hjelpemidler og kunnskap i å mestre sin hverdag. Gruppen av hørselshemmede er mangfoldig og stadig flere rammes av hørselsnedsettelse. Anslag viser at det i 2020 vil være om lag en million nordmenn med en hørselsutfordring.²

Bakgrunn for prosjektet

HLF er en interessepolitisk organisasjon som jobber aktivt opp mot myndigheter for å forbedre hverdagen for hørselshemmede. Det var en stor seier da det i 2012 ble krav om at alle norske kinofilmer som får tilskudd fra Norsk Filminstitutt (NFI) skal sendes med norsk tekst på kino. Utenlandske filmer som dubbles kommer ikke inn under dette regelverket og det er dermed ikke krav om teksting. Dubbing anses som et tilretteleggingsverktøy for barn som ikke kan lese undertekster. I Norge i dag finnes det rundt 2500 barn og unge med nedsatt hørsel. Disse er avhengig av teksting for å få med seg handling og dialog i filmen. Mangel på tekst i disse filmene kan føre til sosialt utenforskap for hørselshemmede barn. Foreldre og besteforeldre med nedsatt hørsel som er med sine barn og barnebarn på kino er avhengige av undertekster for å få med seg handlingen i filmen.

Deltakelse i sosiale aktiviteter slik som kinobesøk kan ha svært mye å si for hørselshemmedes psykososiale helse og deres deltakelse i samfunnet. For barn er det

---

¹ Engdahl B, Tambs K, Borchgrevink HM, Hoffman HJ. Screened and unscreened hearing threshold levels for the adult population: Results from the Nord-Trøndelag Hearing Loss Study. *Int J Audiol.* 2005; 44, 213-230.
http://www.fhi.no/eway/default.aspx?pid=239&trg=Content_6496&Main_6157=6263:0:25,6102&MainContent_6263=6496:0:25,6109&Content_6496=6178:50246:25,6109:0:6562:14:::0:0

² Hearing impairment among adults (HIA). Oslo: Senter for medisinsk metodevurdering, Sintef – a report of a joint project, 2001

ekstra viktig å bli akseptert og oppleve seg inkludert. HLF mener dette prosjektet vil kunne gjøre at hørselshemmede barn opplever det som tryggere og morsommere å gå på kino, siden de kan være sikre på at de vil få med seg det som skjer og dermed delta i det sosiale rundt kinobesøket på lik linje med sine venner.

Dette er i tillegg et viktig prosjekt for å gjøre film og kulturopplevelser tilgjengelig for hørselshemmede. NFI anslår at det er omtrent 6-8 filmer i året som blir dubbet. Det gjenstår med andre ord svært lite for å gjøre all kinofilm i Norge tilgjengelig for hørselshemmede. HLF ønsker med dette prosjektet å synliggjøre behovet, samt bidra til en varig endring i regelverket. NFI anslår kostnaden for å tekste disse filmene til ca. 250 000 kroner årlig.

I dag er det slik at enkelte dubbede filmer blir tekstet før distribusjon, hvor det da er distributøren som bærer kostnaden. I disse tilfellene blir filmene distribuert i forskjellige versjoner, med og uten tekst. Det er da opp til kinoene hvilken versjon de vil vise. Dette prosjektets formål blir dermed todelt. For det første er målet at alle dubbede filmer blir tekstet i løpet av kampanjeperioden. For det andre er målet at kinoene skal få informasjon og kunnskap om hvor viktig det er med tekst på dubbede filmer. Informasjonsarbeid opp mot kinoene blir derfor også veldig viktig.

HLF har understreket behovet for teksting av dubbede filmer overfor regjering og storting ved flere anledninger. Under høring i forbindelse Meld. St. 30 (2014-2015) «En framtidrettet filmpolitikk» understrekte vi behovet for en slik regelendring. Familie- og kulturkomiteen kom med følgende kommentar til regjeringen: «Komiteen ber i tillegg regjeringen vurdere behovet for å utvikle støtteordninger for teksting av dubbede barnefilmer.» Dette var i november 2015. Det har foreløpig ikke skjedd noe mer og derfor ønsker HLF å gjennomføre dette prøveprosjektet.

Nærmere om selve prosjektet

Målsetting og omfang

Hovedmålsettingen er å muliggjøre gode opplevelser, sosialt samvær og tilhørighet for hørselshemmede barn ved at alle dubbede barnefilmer vises på kino med norsk tekst. Det er 2500 hørselshemmede barn og unge, samt 700 000 voksne hørselshemmede i Norge i dag. Med tanke på at den aktuelle gruppen er så stor er det gode muligheter for å nå ut til mange og tilgjengeliggjøre filmene for flere enn de er tilgjengelige for i dag.

Prosjektet har følgende delmål:

- Tekste alle dubbede barnefilmer som kommer på kino med premiere i løpet av 2017.
- Gjøre dubbede filmer tilgjengelige for voksne hørselshemmede som er med barn på kino.
- Sende ut informasjon til kinoer og være en aktiv pådriver for at filmene vises på kino med norsk tekst.
- Se på besøkstallene på disse filmene ved prosjektslutt for å vurdere effekten opp mot lignende filmer fra tidligere år.
- Sende en spørreundersøkelse til kinoene for å hente inn deres erfaring med prosjektet.
- Synliggjøre hørselshemmede barn og deres behov.
- Mål om en permanent løsning ved hjelp av en endring i regelverket.

Om informasjonsmaterialet

Det vil bli laget en informasjonsbrosjyre som sendes til alle kinoer i Norge for å fortelle om prøveprosjektet, samt informere om hørselshemmedes behov. Brosjyren vil understreke viktigheten av at kinoer sender filmene med tekst. Materialet vil også oppfordre kinoene til å informere i sine kanaler om at filmene vises med tekst. Materialet vil bli distribuert på e-post.

Gjennomføring

I desember 2016 / januar 2017 vil det bli utlyst et oppdrag til et oversetterbyrå eller en frilansoversetter som kan ta på seg oppdraget. Av kontinuitetshensyn, samt hensyn til evaluering av prosjektet, er det ønskelig at én eller maksimalt to ulike oversettere tekster gjennom hele prosjektperioden. Informasjon til kinoene sendes ut i begynnelsen av januar, via e-post. Påminnelser vil bli sendt to eller tre ganger i løpet av kampanjeperioden, avhengig av respons.

Når de tekstede filmene har premiere blir det viktig å informere gjennom ulike kanaler om tilbudet, slik at hørselshemmede vet at dubbede filmer er tilrettelagt med tekst.

Informasjonen som sendes ut til kinoene vil oppfordre om å informere på kinoens nettsider og eventuelle plakater om tekstingen. Vi vil kjøpe annonseplass for kampanjen i bransjeblad, evt. aktuelle nettsider som for eksempel www.filmweb.no. Dette vil bli gjort når den første filmen som er omfattet av prosjektet har premiere.

HLF vil gjennom hele perioden informere om prosjektet via våre sosiale medie-kanaler og egne nettsider. Vi vil også forsøke å få oppmerksomhet i eksterne medier rundt prosjektet for å nå ut til enda flere. Det vil være ekstra trykk på dette når en ny film som er omfattet av prosjektet har premiere.

Etter at prosjektet er avsluttet vil HLF se på besøkstall for disse filmene opp mot andre lignende filmer fra foregående år. I tillegg vil det bli sendt ut en spørreundersøkelse til kinoene. I begynnelsen av 2018 vil HLF bruke erfaringene fra prosjektet til påvirkningsarbeid opp mot sentrale myndigheter slik at det blir en permanent ordning der dubbede filmer vises med norsk tekst på kino. Særlig relevant i denne sammenheng er innspill til kommende statsbudsjettprosess i kulturdepartementet, som vi normalt leverer i begynnelsen av februar.

Framdrift

Desember 2016 / januar 2017: Utlysning av oppdraget og ansettelse av en oversetter.

Januar – desember 2017: Kontinuerlig teksting av dubbede barnefilmer som kommer på kino. Prosjektleder følger opp prosjektet og oversetteren, samt kontakt med distributørene og kinoene. Prosjektleder har også ansvar for å følge opp informasjonsarbeidet utad.

Januar - mars 2018: Evaluering, oppfølging av resultater og påvirkning for regelendring.

Organisering

Prosjektleder i HLF, Hildegunn Fallang, vil ha ansvaret for ansettelsen av oversetterne, samt oppfølging av dem. Sammen med resten av interessepolitisk avdeling vil hun følge opp prosjektet gjennom året, samt gjennomføre evalueringen og drive påvirkningsarbeid i etterkant.

Styringsleder er Merete Orholm, leder av interessepolitisk avdeling i HLF. Referanseperson for prosjektet er leder av Foreldre og barn-utvalget i HLF, Hans Petter Østreng.

Samarbeidspartnere

NFI er positive til prosjektet og vil være en viktig samarbeidspartner for oss med den kunnskap og innsikt de har rundt film- og kinobransjen.

HLF har vært i kontakt med tre distributører av dubbede barnefilmer, hvorav alle har filmer til distribusjon i 2017. Blant disse har Storytelling Media svart at de stiller seg helt bak prosjektet og ønsker å samarbeide med oss om de dubbede filmene de skal distribuere i perioden kampanjen varer. Arthaus har meldt tilbake at de ofte tekster sine filmer, men kinoene får også tilsendt filmen uten tekst, slik at kinoen selv kan velge. Kontxt Film er også positive til prosjektet og vil gjerne samarbeide.

Prosjektets betydning

Prosjektet vil bedre tilgjengeligheten til film for hørselshemmede barn og voksne, samt vise viktigheten av tilrettelegging for gode kulturopplevelser for hørselshemmede barn.

Budsjett «Teksting av dubbede barnefilmer»

	2017	2018
<u>Inntekter</u>		
Extrastiftelsen	340 000	30 000
Egne midler	0	0
SUM	340 000	30 000
<u>Utgifter</u>		
Lønn oversetter(e)	250 000	0
Lønn prosjektleder	40 000	30 000
Administrasjonskostnader	10 000	0
Annonsering	40 000	0
SUM	340 000	30 000
TOTAL	0	0